

front. Vermoedelijk werd secretaris-generaal Verwey van Duitse of Nederlandse kant op dat artikel attent gemaakt; acht dagen later verscheen hij althans opeens in de wekelijkse vergadering van het dagelijks bestuur van het Rode Kruis. Hij had daartoe met Thoden van Velzen een afspraak gemaakt; van Lynden was met vakantie, dr. van den Berg die presideerde, werd door de komst van zijn eigen secretaris-generaal verrast, maar nog sterker verrast door diens voorstel: kon het Rode Kruis niet een ambulance sturen naar het oostelijk front? Toen Verwey, aldus van Tuyll,

'zei dat het zo'n mooie geste was en dat de ambulance daarom uitgezonden moest worden, heb ik gezegd dat het Rode Kruis er niet was om gestes te maken en dat wij bovendien naar mijn mening geen honden waren die de hand likten die ons sloeg.'¹

Verwey's voorstel werd verworpen; twee bestuursleden stemden evenwel vóór: Thoden van Velzen en Offerhaus.²

Verwey besloot, het er niet bij te laten zitten. Nog diezelfde dag bracht hij de zaak in het college van secretarissen-generaal ter sprake. Er werd daar opgemerkt, misschien ook door voorzitter Snouck, dat het zakelijk eigenlijk nauwelijks zin had, die ene Nederlandse ambulance te sturen. Maar Verwey, en niet hij alleen, zag de zaak anders, meer politiek. De vraag kwam naar voren, aldus de notulen, 'of het geen verkeerde indruk zou kunnen maken om, waar Nederland steeds naar verschillende fronten ambulances heeft gezonden' (ja, maar toen was het land neutraal geweest!), 'het zenden van zodanige ambulance thans achterwege te laten. De verantwoordelijke personen zou gewezen kunnen worden op de verkeerde indruk die het niet-zenden van een ambulance in dit geval zou kunnen wekken'³ – Verwey nam op zich, nog eens met het bestuur van het Rode Kruis te spreken.

Dat bestuur had, onmiddellijk nadat Verwey naar zijn departement teruggekeerd was, een brief van generaal Seyffardt ontvangen. Het was min of meer een ultimatum: binnen twee dagen wilde Seyffardt weten of het Rode Kruis bereid was, materiële en financiële hulp te bieden voor een medische afdeling van het Vrijwilligerslegioen. Dat was zelfs Offerhaus en Thoden van Velzen te gortig: per kerende post werd aan Seyffardt bericht dat het Rode Kruis alle medewerking weigerde. Seyffardt liep met die brief naar de Duitsers en in een bespreking met Wimmers *Referent* op medisch

¹ Getuige F. C. C. van Tuyll van Serooskerken van Zuylen, *Enq.*, dl. VI c, p. 210.

² De notulen van dit deel van de vergadering werden later bij het Rode Kruis verdonkeremaand; bij het departement van sociale zaken bleef evenwel een kopie bewaard. ³ Csg: Notulen, 18 juli 1941.